

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemam veljá: Za celo leto predplača 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za en mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemam veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljá trispodna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 79.

V Ljubljani, v soboto 5. aprila 1884.

Letnik XII.

Državni zbor.

Z Dunaja, 4. aprila.

Črna zastava

danes vihra z državnozborniške palače v znamenje, da je zopet neki poslanec umrl. Včeraj se je namreč po daljšem bolehanju na uni svet preselil judovski poslanec dr. Nace Kuranda, znan iz onih let, ko je še vredoval časnik „Ostdeutsche Post“. Rojen je bil l. 1811 v Pragi. Leta 1835 začel je pisariti v „Bohemiji“. Pozneje je šel v Stuttgart in Belgijo, kjer je vstanovil časnik „Grenzboten“, s katerim si je pridobil jako slavno ime. Ta časnik bil je pri nas prepovedan, pa po skrivnih potih prihajal je v obilnem številu v naše dežele in našel pot celó v najvišje vradniške kroge. L. 1848 vrnil se je v Avstrijo ter je začel na Dunaji izdajati znani list „Ostdeutsche Post“, ki je izhajal do l. 1866. Kuranda bil je leta 1861 izvoljen na Dunaji v deželni zbor in pozneje tudi v državni zbor, ob enem je bil vodja severne ali Ferdinandove železnice, od ktere je imel jako lepe dohodke. Pogreb njegov bo menda v nedeljo, pa vdeležilo se ga bo le malo poslancev, ker so drugi večidel že odrinili z Dunaja.

Razun Kurande zgubila je zbornica še enega poslanca. Levovski zastopnik Zaharievič odpovedal se je namreč poslanstvu. Pravijo, da je to storil, ker ga večina poljskega kluba ni hotela podpirati v neki zadevi, ktera se mu je zaradi Levova zdela potrebna in koristna. Tako poroča „Deutsche Zeitung“, vendar pa je treba še počakati, je li to res tako.

Obrtnijski odsek

je včeraj dovršil šesti oddelek obrtnega reda v obrtnih pomočnikih in učencih, ter grofa Belcredija izvolil za poročevalca, ki bo med prazniki izdelal svoje poročilo in ga odseku po veliki noči izročil v potrjenje. Prav lahko bo toraj zbornica že letos rešila ta za obrtnike tako važen in imeniten oddelek obrtnega reda.

Govor dr. Vošnjaka

gledé deželnega opravništva na Štajarskem.

(Konec.)

Okrajni šolski odbori na dolenjem Štajarji, kateri imajo narodno večino in če imajo kako željo ali kako pritožbo pri deželnem šolskem sovetu v Gradcu, že lahko naprej vedó, da ne bodo uslišani. Okrajni šolski sovet na Ptujem, kolikor je meni znano, lahko sklene, kar mu drago, kajti kakor hitro se on za enakopravnost Slovencev požene, je odmah c. kr. okrajni glavar tukaj, ki sklep sè svojim „veto“ (prepoved) zasoli. Pri namestnijah in pri deželnih šolskih svetih imajo pa glavarji vedno prav, okrajni šolski soveta pa nikdar. Sploh so pa glavarji večinom Slovencev sovražni, kar se najbolj očitno kaže pri volitvah po deželi. Sovrašstvo do Slovencev tako daleč sega, da so se n. pr. ondi, kjer so stranke ali krajni šolski soveta zahtevali zapisnik v slovenskem jeziku, temu zahtevanju protivil.

Ptujski okrajni glavar je še le lansko leto pri zboru več občinskih zastopov v Ptujskem okraju očitno zabranil pisanje protokola v slovenskem jeziku, če tudi je bilo nad 70 občinskih zastopov zbranih, ki so edino le slovenščino razumeli. Dal jim je le na prosto voljo, ali hočejo nemško napisan protokol podpisati, ali ne.

Ko so se posamični člani tega zborovanja pritožili na namestništvo v Gradcu zbog takega postopanja od strani okrajnega glavarja, je ono pisatelja tiste pritožbe kaznovalo z 10 goldinarji globe, ktere je moral tudi plačati, ker se je, kakor pravijo, preojstro pritožil.

Toda ne samo v slučajih, ki se tikajo narodnosti, temveč tudi gmotno morajo Slovenci vedno čutiti, da se namestništvo in samoupravna oblast v gmotnem obziru prav malo za-nje brigata in za dolenji Štajar po mačehino skrbita.

Le na to hočem opozoriti, da sta nam, na pr. gledé železnice po spodnjem Štajarskem, tako namestništvo, kakor deželni odbor nasprotovala in nam kljubu največjemu naporu ni bilo mogoče železnice dobiti.

Tudi na to vas hočem opozoriti, da gospodarska

naša društva v narodnem gospodarstvenem oziru nimajo čisto nobene podpore ne od namestnije ne od deželnega odbora in da smo prisiljeni narodno-gospodarska društva sami napravljati in jih podpirati.

Južnoštajarsko sadjerejsko društvo, katero se je zbog povzdige sadjereje po dolenjem Štajarji pred dvema leti ondi osnovalo, še do danes ni dobilo nikake podpore od deželnega zastopništva. Založnice (Vorschusskassen) ktere smo si napravili, v Gradcu ne dobé niti najmanjši podpore, če tudi bi jo štajarska hranilnica lahko dala iz svojega velikega rezervnega zaklada. Znan mi je celó slučaj, da neka založna le zaradi tega pri Graški hranilnici ni dobila prošene podpore, ker je to zahtevala (hranilnica), da naj se firma založnice vpiše v nemškem jeziku, če tudi je društvo za trde kmete — Slovence namenjeno in ima tudi statute v tem smislu pisane.

Zarad tega se je želja po napravi podružnice na dolenjem Štajarji toliko vkoreninila med nami in če deželni odbor štajarski proti temu protestira, kar sem ravno danes čital po časopisih, bi pač proti tej želji najbolje protestiral, ako bi spolnil pravične in ponižne želje Slovencev. Tako imamo na pr. vinorejsko šolo v Mariboru, ki je po vsem nemška, če tudi so vinorejci večinom Slovenci. Realgimnazija v Ptujem je le nemška in deželni šolski sovet je nekega profesorja zaradi narodne agitacije, kakor pravijo, v nemški del dežele prestavil.

Deželni odbor navaja v svojem protestu, da bi naprava podružnice naposled razdrila jednostno zvezo in razrušila zgodovinsko in državnopravno celoto dežele.

To je pa zares trditve, ki je ne bo nihče pripoznal. Po tem, da bi ta ali oni okrajni glavar na dolenjem Štajarji za gotove reči nekaj večje pravice dobil, bi se dežela še ne razkosala, na tako razkosovanje tudi nihče ne misli ne in to tim manj, ker se nadjamo, da bode s časoma tudi na Štajarskem nastopila vlada, ki bo Slovencev mileja in pravičnejša. Pred letom 1848 imeli smo okrožne urade ali kresije, ki so imeli nekako takošne pravice, kakor jih ima sedaj namestniški oddelek za južne Tirole v Tridentu. Dežela vsled tega ni bila razkosana in če se danes Mariborskemu ali pa Celjskemu glavarju

LISTEK.

Možic od slame.

Jako nemilo mi je razgovarjati se o stvaréh, ktere so vže dovršene in dokaj dokazane. Kedar se pa resnica in pravica tako žali, kakor jo možic od slame, se vendar molčati ne smé. Tudi mi besedico še spregovoriti veléva čast „Slovenčeva“. — Ta „možic od slame“ pa ni prof. Fr. Wiesthaler, marveč on, ki o njegovem odgovoru „Slovenčevemu“ podlistkarju kvasi v „Ljub. Zvonu“ (IV. 4. str. 249—250).

Kteri gospodje v svojih književno-zgodovinskih spisih presoajo protestantske pisatelje in njih pisateljevanja s subjektivnega verskega stališča, to mi ni znano. Znan pa mi je bil dobro sopernik moj, s katerim si nikakor nisva sovražna. Nisem se torej razkoračeval; tudi udrihal nisem po njem. Preprosto sem mu le nastavil nektera lepila, t. j. trope in

figure, v kterih je mojster, ne skaza; po kranjski, nektere limanice, vendar le v namen, da se stvar pojasni in določi. Da pojde nanje, se mi je zdelo; da se je pa tako grdo nanje usedel, o tem sem strmél in se čudil v istini, kajti — pamphlet ostane pamphlet — punctum.

Ako se je res kateri „Slovenčevih vojščakov“ prišel mu opravičevati bodisi kakorkoli, storil je to le po nekem § „Olikanega Slovenca“, toda brez vednosti in voljnosti „Slovenčevega“ vredništva, katero je popolnoma vmestno dodalo svojo slano opazko, ne pa neslano, kakor méni „Zvonov možic od slame“.

Da se v „Zvonu“ javno pripoznava, da je bil moj odgovor vsaj dostojen, to mi je vže nekoliko uteha. — Naj se njegovemu „možicu“ jaz izpovém, da čitam sicer „Zvon“, a ne tako zvesto kakor „Jezičnika“; njemu se godi menda baš narobe. „Slovenec“ (XII, 58) obéta, da prof. J. Marn hoče v Jezičniku samem — možic v „Zvonu“ čita: v letošnjem — opravičiti svoje besede — možic: bode pojasnil vse, v čemer so ga napačno umeli drugi itd. Je-li to zvesto?

Prof. J. Marn ima morebiti v svojih namerah opisati „Slovensko Knjigo“ tudi v dobah pred XVI. vekom, in v tem istem „Jezičniku“ se bodo pojasnovala dotične razmere; v letošnjem pa se opisuje XVIII. stoletje novoslovenske književnosti.

Kakor je „možic od slame“ zadel ob osebo prof. Fr. Wiesthalerja in ob „vojščaka Slovenčevega“, tako jo počenja tudi s slovenskimi pesniki, mrtvimi in živočimi, z njihovimi osebnostmi nepravilno, da — krivično! — Razumnik slavi dobro ali črti slabo stvar, osebe ni mu mar. — Njegove trditve so pa največ neresnične. In to, kar se je baje vršilo v preteklem ali v predpreteklem času, oponašati sedanjosti ter v krivdo prištevati ljudém, kateri pri „gorečih grmadah“ njegovih niso mogli niti gasiti niti kuriti, je-li to pravedno, je-li to véstno?

Prenevarno pa je, da „možic od slame“ sam na pomoč kliče ogenj ter je sežgal (oj herostratično?) celó literarno ostalino Rodoljuba Ledinskega! — Sreča je, da je vsa ohranjena, kakor je povédal „Slovenec“ (XI. 144. l. 1883) in da le ni še določeno, kako bi se spravila na dan. Skor bi bilo

nekaj večje pravice pripoznajo, zaradi tega skupnost dežele ne bo prav nič v nevarnosti.

Prepričan sem, da bi bila taka podružnica ne le edino v interesu Slovencev, temveč na korist celega dolnenjstirskega prebivalstva, ker bi potem ne bilo potreba za vsako malenkost v Gradec letati. Tako popotovanje je pa za Slovence tudi še jako težavno, ker ondi pridejo v čisto nemško mesto, v katerem jim je znano, da je tak prijatelj Slovencev, da celó dvojezične plakate zasramuje, ker se za svoj nemški značaj boji. To je vendar tako malostno stališče, da se moramo čuditi, kako da zamorejo razumni možje, ki sedé v Graškem mestnem odboru, kaj takega skleniti.

Gradec je glavno mesto cele dežele, v kateri 400.000 Slovencev zraven 700.000 Nemcev živi, tako da ste dve petini prebivalcev slovenski. Tudi Gradcu moralo bi toraj na tem kaj ležeče biti, da ne bi se vedno tema dvema petinama prebivalstva po robu postavljala.

Dokazal sem toraj, menim, da ta tretja točka „slovenskega društva Mariborskega“ za napravo podružnice cesarskega namestništva nikakor ni ne državi, ne deželi nevarna. Tudi Vas lahko zagotovim, da bi se ta točka ne zahtevala tako odločno, ako bi ne bilo znano, kako da postopa namestništvo in deželni zastop sé Slovenci. Želeti bi bilo, da namesto sedanjega deželnega zastopa stopi tak, ki se bo tudi na želje Slovencev oziral in ki ne gleda vedno le na to, kako bi ponemčeval Slovence. Tako dolgo, dokler bo po Gradcu pihal tako sovražen veter, nam želje po napravi namestniške podružnice za dolnji Štajar ne bote zadušili.

Slavni vladi bi pa priporočal, naj na to dela, da se bodo njeni uradniki službovali pri glavarskih privadili slovenskega jezika, da se ne bo zopet kje kaka nesreča med narodom ponovila, kakor je bila lanska v Brežicah.

Visoko vlado bi pa vsekako na to opozoril, da se tiste obljube o enakopravnosti vseh narodov, ki se tolikrat tukaj čujejo v državnem zboru, ne bodo razbijale na pragu cesarskega namestništva štajarskega, temuč da tudi na Štajarju veljavne postanejo. Saj rad pripoznam, da je morda težko možu odpovedati se starim poročilom, po katerih je bil leta in leta navezan na stranko, kateri so se še le pred malo leti izvili državni vajeti. Ali vzor, kterege zastopa visoka vlada, vzor ravnopravnosti, je tako tesno zvezan z obstankom Avstrije, da ga bo tudi tista osoba, ktera zastopa deželno vlado na Štajarskem, morala izvršiti. Nadjam se, da se bo slavna vlada na te želje z vso resnostjo ozirala in da bo svoj program narodne enakopravnosti konečno tudi na Štajarskem izvršila. (Pohvala na desni.)

Tricarska zveza.

Strahom se ozira borni poljedelec proti nebu, kjer se zbirajo črni oblaki in strela orje sive oblalice. Boji se nevihte, ki mu lahko pokonča v kratki četrtinki ure sad trudapolnega dela.

Tako se je bilo pooblašilo zadnja leta tudi politično obzorje. Politiki so ugibali, kje se bode začarilo nebo, narodi pa se balí žalostnih nasledkov njenemu sedanjemu lastniku svétovati, naj stvari, ki bi gledé javne olike in verske nravnosti bile za na grmado — ako so v njej ktere —, pošlje „Zvonovemu možicu“, da jih otme svoji strasti.

Pesnike otima in sodí Bog. Poezije njihove so last vsega naroda. Kakor „vojščaki Slovenčevi“, tako jih čislam tudi jaz po njihovi vrednosti ter hočem ž njimi delovati po svoji moči na korist in slavo slovenskemu narodu. „Možic od slame“ pa naj hvali Boga, da razumni in razsodni narod naš v tem oziru hodi pravi svoj pot!

Koliko lepih reči se je ovrгло celó izvrstnim pisateljem, na pr. Kopitarju, Metelku itd.! — Je-li modro, sklicevati se na nepriméren vzgled o književnem slovenskem Kolumbu, ki pa izvirno še Metelkov ni?

Kar se v „Zvonu“ v istem sestavku: „Kdo je mojster in kdo — skaza“ — piska še otožnega o naših protestantskih pisateljih in celó o slovenskih Janzenistih, je tako ginljivo, da bi človek točil kar solzice, ko bi se ne bal, da se mu bode ves svet — smijal.

Jezicnikov zvest čitatelj.

krvave vojske. Ali potegnili je ledena burja, razpodila črne oblake in narodi so se oddahnili, odkar obstoji tricarska zveza. — Toda skušnja uči, da take zveze trajajo le malo let; kajti nimajo prave podlage, ker ne sloné na trdnih tleh spravljivosti, zakonitosti in teženj občinstva in narodnosti. Zlasti veljá to o zvezah, ktere snuje „železni“ Bismarek. Če obljubujejo narodom mir in spravo, čemu to pogubno tekmovanje v oboroževanju vojaških sil? Zakaj grabijo na kupe nevarno netivo, katero lahko zažge mala iskrica, in vpepeljena so mesta in vasi? Kolikor časa so države oborožene od péte do temena, narodi ne morejo verjeti tem mirovnim zagotovitvam. Ta zagotovila obstojé le v tem, da ena vlada zatrjuje drugi iz dobro premišljenih, samopridnih vzrokov mir in spravo, dokler — se ji ne ponudi priložnost, zgrabiti za meč. O tem nas podučí zgodovina zadnjih let.

Morie Busch, književni strežaj Bismarekov, kakor ga imenujejo, piše v svoji najnovejši knjigi, da so Prusi želeli srečo Rusom v vojski proti Turčiji in pričakovali, da obišče ruski medved turškega bolnika v starodavnem Carigradu. Toda v Berolinskem shodu je Bismarek Ruse zeló opeharil. Zato, piše Busch, je vedno rastlo sovraštvo, in ruski časniki so napovedovali novo vojsko z receptom: Carigrad se mora priboriti v Berlinu. Tudi vlade se je polastila vedno ostrejša nevolja. Slednjič je kazalo vse na to, da so merodajni krogi Petrograški resno mislili na vojsko proti Nemčiji. Priprave so se pričele. Ne daleč od zapadnih mej poljskih so se zbirala krđela ruskega konjištva. Knez Gorčakov je poizvedoval, bi li Francija hotela stopiti v zvezo proti Nemčiji.

Tako M. Busch o položaji malo pred zvezo Avstrije z Nemčijo v okt. 1879.

Zviti Bismarek je skušal hitro sporazumeti se z Avstrijo. To razjasni Busch pisoč: „Ker so se ruske grožnje nadaljevale, si knez Bismarek tega ni mogel drugače tolmačiti, kakor da so dogovori med Dunajem in Petrogradom ali že dovršeni ali se še pletó. To bojazen so opravičevali prijatelji Rusije na dvoru carja Franc Josipa, popotovanje Andrassijevo v Petrograd in mnoga druga opazovanja, in Bismarek ni šel nikakor brez skrbi v avgustu iz Kisigena v Gastein. Ko bi se bili namreč Rusija in Avstrija zvezali proti Nemčiji, bil bi pristop Francije k tej zvezi le vprašanje časa. Bi li pa Anglija z Nemčijo držala, bilo je dvomno. — Tu — bila je nevarnost“.

Ko Bismarek v Gasteinu od Andrassija zvé, da Avstrija še ni obljubila nobene zveze, hiti osebno na Dunaj, in storjena je bila avstrijsko-nemška zveza.

Ko Gorčakov odstopi, pooblašči se še temneje obzorje v vzhodu. Skobelev, čigar hitra smrt vzbuja mnogo dvomov, bil je duša sovražnikov Nemčije. Zvoné nam še po ušesih njegovi navdušeni govori proti Nemcem. Ruske posadke ob nemški meji postajale so vedno močnejše. Nov strah navdajal je Bismareka, ker Kálnoky, prej poslanik v Petrogradu, vodil je zunanjo avstrijsko politiko, in glasovi „revanche“ vzdigovali so se vedno močnejši preko Rena. Po nemških listih dolžila se je Avstrija, da krha pogodbo. Od dné do dné bilo se je bati vojske med Rusijo in Nemčijo, v katero bi bila tudi Avstrijo več ali manj vpletena. Do koncu preteklega leta je bila Evropa v vedni nevarnosti, in govorilo se je celó, da se bode nemški cesarjevič podal namesti v Španijo kot poveljnik na mejo Poljske.

Še le ko Giers obišče Bismareka v Varzinu, utihnil je vojni krik. Rusija in Nemčija sklenili ste nekako separatno zvezo, in prejšnje dobrikanje Bismarekovo proti Avstriji se je ohladilo. Toraj Avstrije več ne potrebujete? Ali naj ta zopet doživi žalostne nasledke tricarske nekdanje zveze, kakor l. 1866? — Iz tega razvidimo, koliko je verovati Bismareku, oziroma Nemcem.

Tu se nam vsiljuje misel, da se vršé skrivne kombinacije v glavi Bismarekovi o Turčiji, saj tako tolmačijo one besede: „Državni kanceler je baje določil meje delovanju srednje-evropskih držav in Rusije.“ Te besede si moramo v sedanjih okoliščinah razlagati le „o delovanju proti Turčiji“. To misel potrjujejo besede „Köl. Ztg.“: Nemčija je sprevidela . . . da vsaka zveza Rusije z Avstrijo, ki bi merila na slabenje in škodo Turčije, zadeva zeló tudi koristi Nemčije.“ Če se namreč Avstrija in Rusija sporazumete gledé delitve Turčije, potem pnehajo tudi većinoma mogoče mržnje med tema državama in imate proste roke proti Nemčiji. Zato

tudi razumemo, zakaj se Bismarek toliko poteguje za Turčijo.

Ali Busija težko gleda, da imajo Angleži hoté ali nehoté Egipt v svoji oblasti, in odškodovali so se za to v Aziji, osvojivši si Merv. Tukaj segajo Rusi le proti Angliji, kar je Nemčiji in Turčiji zeló ljubo, ker s tem le Angležem enkrat lahko kljubujejo ob Bosporu.

Vendar Turčija razpada in mora razpasti, toraj nastane vprašanje: Čegavo naj bode sedanje turško ozemlje? Car Nikolaj, čigar politika je ruskemu dvoru tradicionalna, rekel je nekemu angleškemu poslaniku: „Nočem trpeti, da bi Rusi stalno zasedli Carigrad. Ker sem pa to rekel, dostavim še: Carigrad ne sme nikdar priti v oblast angleško ali francoško, ali sploh kacega mogočnega naroda.“

Toraj kdo naj bi bil dedič Turčije? Nekak odgovor na to prinesla je Bismarekova „Allg. Ztg.“ 5. marca t. l.: „Tri velevlasti (Avstrija, Rusija, Nemčija) naj ne pripusté v starem Iliriku, Levanti in Mali Aziji nobenega političnega ali kupčijskega privilegija. Kdorkoli bo dobil enkrat Carigrad . . . , pod oblastjo bo treh kontinentalnih velesil. Kdor se jim pridruži, imeti mora čiste roke in misli, drugače ne.“

Vidimo toraj, kako na slabi podlagi je tricarska zveza, sedaj ko v toliki meri odločuje vprašanje narodnosti. Bolgari onstran Balkana otresti se hočejo na vsak način turškega jarma, ter se združiti s svojimi severnimi brati v kneževini. To se bode prej ali slej tudi zgodilo. Sultanu toraj ostane v Evropi le še Carigrad z okolico, ki pa bode v kratkem času jabelko ovade evropskih držav in skoraj gotovo preobrazilo lice stari Evropi. H-t-b-r.

Politični pregled.

V Ljubljani, 5. aprila.

Notranje dežele.

Zimsko zasedanje *državnega zbora* je končano in lahko rečemo, da je z njim vred tudi najpoglavitejše delovanje *zborov*, če tudi bodo poslanci še po veliki noči morda celó do Kresa skupaj sedeli. Peto leto že se vračajo nazaj iz Dunaja po pirhe in kakor stvar kaže bodo tudi še v šestič, to je, drugo leto prišli, če tudi so jim nemške novine že zdavno razpust državnega zbora prerokovale. Res takoj iz začetka so si nemški liberalci že leta 1879, ko se je sedanji državni zbor začel, na uho šepetali, če jih je pa ravno kdo poslušati hotel, so pa tudi na ves glas trobili, da državni zbor še svojega prvega zasedanja ne bo skončal, da se grof Taaffe na svojem stolu ogrel ne bo in več enacega. Na to so pa leta in leta minule, grof Taaffe je ostal, kar je bil, državnozborna samoupravna večina je še danes ravno taka, kakor je bila leta 1879, kar se tiče njenega trdnega stališča, pač pak veliko bolj izkušena, kar se tiče nasprotnikov svojih, opozicije. Še do letos bili so med samoupraveci poslanci, ki so mislili, da bo s časoma morda vendar le mogoče kako pošteno spravo med nemškim in slovanskim življem doseči in celó Mladočeh Gregr je to nado v svojem govoru na sv. Pavla dan javno izrekel v državnem zboru. Od kar so bile pa pravde o Wurmbrandovem, Herbstovem in Russovem predlogu končane, lahko rečemo, da ga nima samoupravna stranka več moža, ki bi se še kakega sporazumljenja med nami in našimi nasprotniki nadjal. Popred se bo Sava obrnila od Belegagrada proti Triglavu, kakor pa bo zagrizen in samopašen Nemeč podal enakopravnemu Slovanu roko. — Da se je pa samoupravna večina toliko let ohranila in se bo tudi še poslednje leto, jamči nam njena solidarnost in ta je, ki jo močno dela; ona jo bo tudi ohranila.

Razpust *Praške trgovinske zbornice* napravil je v Izraelu več krika, kakor ga pa vsa stvar zasluži. „N. Fr. Presse“ toži, da se bo zbornica le zaradi tega razpustila, da se bo Čehom lahko več mandatov za državni zbor pripravilo. „Deutsche Zeitung“ vsedla se je pa na razvaline svojega zračnega grada in javka, da se je vlada odločno proti nemškim pemcem obrnila in domovina mora jim jako pri sreč biti, ako bodo nemško-češki poslanci po razpuščenju trgovinske zbornice še dalje ostali v državnem zboru. Vse je le od časa odvisno, da se bodo še planinske dežele in pa Dunaj odločile za odstranitev iz državnega zbora in takoj bode vsa levica izostala, kar bi se bilo že zdavnej zgodilo, ako bi se bili levičarji hoteli ravnati po želji svojih severopemskih volilcev.

Nové volitve za tiste *deželne zbornice*, katerim se letos postavodajalna doba izteče, vršile se bodo, kakor „Presse“ poroča, meseca junija. Deželni zbori se bodo pa še v teku tega meseca razpustili.

Nemški časniki in vsim na čelu pa „Bohemia“ že sami priznavajo, da je bila novica o *minister-*

ski krst, t. j. o Taaffejevem porazu in o Widmanovem ali Coroninijevem nastopu bosa. Saj je tudi večina listov niso za resno smatrali, in nemško-liberalna opozicija čisto nič na to ne misli, da bi Taaffeju stol spodbila, najmanj pa iz tega vzroka, da bi sama zopet na krmilo prišla. Tako misli „Bohemia“, ki mora nas Slovane za jako kratkovidne in lahkoverne imeti, ako nam prisoja, da ji bomo kaj tako bedastega vrjeli. Kaj da bi Widmanovo ministerstvo za nas pomenilo, pač dobro vemo, kajti še so nam dobro v spominu dnevi, ko je on še med nami bival in o tistih se ravno ne more reči, da bi bili kdo ve kako srečni za nas in za naš narod. Tudi Taaffejeva vlada nam ni čudežev dala, da, še tega nam ni storila, kar smo po pravici od nje pričakovali, vendar pa je razloček toliko med Widmanom in Taaffejem gledé nas in naše bodočnosti, da si z Widmanom sploh več v dotiko ne želimo.

Vest o odstopu vojnega ministra *grofa Bylandta* je bila popolnoma zlagana. Iz Dunaja poroča se, da v najvišjih vojaških krogih o kakem spremenu pri vojnem ministerstvu ni čisto nič znanega. Novico so raztrosili ljudje, ki jim je na tem ležeče, da čem več tem bolje novic naberejo, če tudi jih morajo včasih (že takoj drugo jutro), kot neresnične preklicavati in to so poročevalci novic pri večjih časnikih, ki so od vrste plačani in zato pa lažejo za denar.

Vnanje države.

Bismark komedijo dela. Nedavno smo poročali, da misli vsled slabotnega zdravja odložiti nekaj državnih opravil in sicer tistih, ktere so v zvezi s pruskim ministerstvom zunanjih zadev, kteremu se misli tudi popolnoma odpovedati. Osobe, ki so ga imele sedaj v državnem zboru čast videti, pravijo, da še nikdar tako zdrav in trden ni bil, kakor je ravno sedaj, toraj zaradi zdravja se menda ne bo odpovedoval. Ako se pa ozremo na njegovo poslovanje v suknji pruskega zunanjega ministra, pokaže se na prvi pogled, da je imel ondi tako malo opraviti, da se je k večem enkrat v letu v pruskem deželnem zboru pokazal. Ako mu je res na tem ležeče, da si oddahne, da bo kaj vredno, pusti naj kulturni boj s katoliško cerkvijo. Ta mu prizadeva posla in opravka čez glavo, in to je tisti črv, ki ga tu pa tam grize. Tukaj bi moral Bismark odložiti svoje breme. Ali njemu ni za oddihljaj, temveč stvar je taka-le: Volitve bodo imeli letos v državni zbor. Da ne bo imel zaradi povsod sovražnih majevih postav prehude opozicije, odpovedal se bo pruskemu zunanjemu ministerstvu, ter se bo tako navidezno tudi vsi odgovornosti gledé majevih postav odtegnil. To le je, kar Bismarka boli in nič drugega ne in prav iz tega vzroka se tudi ni še tako hitro nadjati sprave s katoliško cerkvijo. Sploh je na spravo prepelj jako malo upanja, kakor še le tedaj, ko bodo Bi-marka samega spravili.

Izvirni dopisi.

Iz Polja, 4. aprila. (*Požar*) in sicer dvojni se je iz naše okolice videl ta teden in obakrati gojzdni. V torek dopoldne je pri „Starem gradu“ pri „Podgradu“, župnije Dolske neki mlad fant po že kaki nepripravnosti zanetil suho travo in listje v hosti, kjer se je baje precej veliko hoste bolj ali manj spridilo.

V četrtek popoldan je pa železnična mašina na Lazih zažgala hosto in veliko škode je oni ogenj provzročil. Tako je bilo: Tovorni vlak št. 196, ki pride v Ljubljano navadno o kakih 1/2 4 popoldne in ki po kolodvorih zanj pripravljeno blago pobira, je imel isti dan kake 2 uri zamude; okoli 4 popoldne ima odriniti iz Lazov; postaja Laze leži tik ob hribu, ki je lastnina železnične družbe. Trave in listja ter druge enake drobnjave je ondi veliko in pri tem toplem vremenu je vse prav suho; hlapon drdrá po svoji poti in si z ognjem dobro prigreva, kar iz dimnika iskra pade na to suhljad; na pripraven prostor pade in urno vname se suha in drobna travica; nekoliko je pritiskal jug in ta veter je ogenj močno vnel in razširil kar v naglici. Brzo se je poročalo o tem ognju po okolici, kjer so delali železniški delavci na zeleničnem tiru; vsi so hiteli takoj k ognju in nabralo se jih je z drugim ljudstvom skupaj kakih 100 gasilcev. Okoli 8. ure zvečer so delo toliko dovršili, da se ni bilo bati daljne nesreče; in 12 mož je moralo vso noč ondi čuvati po povelji sekcijkega inženirja, ki je z nagličem prihitel na kraj ognja. Ogenj segel je do vrha hriba in je pokončal, kakor se poroča do kakih 6 orolov gojzda; škoda, se vé, da je velika, ki je pa tukaj zadela železnično družbo, kot lastnico onega hriba. Ogenj je bil velik in na široko razpostavljen in slutili smo takoj, da bi utegnil biti kaki gojzdni požar in res! — bil je,

Z Dobrne, 4. aprila. (*Posojilnice in poštna hranilnica.*) Ko so se o svojem času v državnem

zboru vršile obravnave o namerovanem osnovanju poštne hranilnice, je pokojni Herman v dotičnem odseku omenjal, da bode ta zavod ljudstvo sicer zelo nagibal k varčnosti, ali sesal bode penenze po deželi ter jih centralizoval na Dunaji, a kraji in občine, od koder bo denar zahajal v avstrijsko prestolnico, od nove naprave ne bodo imeli nikakoršnega dobička. Razodevala se je potem želja, naj bi poštna hranilnica zbrani denar tudi izposojevala, in če se dopisnik dobro spominja, je po časnikih bilo brati, da je vlada obljubila, da bo vprašanje zrelo premišljevala.

Kako bi se denar, ki ga nabere poštna hranilnica, naj spravljal zopet med ljudstvo, gledé tega najdemo v najnovejši številki lista „Zadruga“ praktično misel, ako piše, „da bi poštno-hranilnična centralna blagajna posojilnicam dajala na razpolago kredit vrednega kupa, ne više kakor po 3% do 4% obrestovanji“.

V tem smislu je tudi načelstvo „zveze slovenskih posojilnic“ državnemu zboru vložilo posebno peticijo, v kateri se omenjena zadeva podpira s sledečim razlogom: „Posojilnice zamorejo svoj pravi namen, namreč dajati posojila za male obresti, izpolnovati le takrat, ako imajo same po ceni denar v rokah. Samo ob sebi se toraj razume, da bi jako koristno bilo določiti, naj posojilnice od centralne poštno-hranilne blagajnice dobivajo kredit, ker potem jim ne bi bilo treba iskati odprtega kredita za 5, 6, celó 7 do 8%, in bi zamogle dajati posojila za prav nizke obresti. To pa bi povspesovalo poljedelstvo in obrtništvo, krepilo davčno moč državljanov in s tem državo samo“.

„Zadruga“ pravi, da je prošnja, dobivati denar iz centralne blagajne poštne hranilnice po nizkem obrestovanji v podporo posojilnicam opravičena obzirom na posebne finančne razmere.

Domače novice.

(*Telegram z Dunaja*) na zadnji strani poroča nam imenovanje e. kr. okrajnega sodnika v Velikih Laščah, g. Josipa Martinjaka, sodnijskim svetnikom pri e. kr. okrožni sodnji Novomeški. Iz srea častitamo vrlemu rodoljubu k odličnemu napredovanju in to tem več, ker so dandanes e. k. sodnijski in sploh drugi svetniki še jako bele vrane, ki bi bili za jedno tudi zavedni narodnjaci! Še mnogo let!

(*Na znanje.*) „Razne dela pesniške in igrokazne Jovana Vesela Koseskiga“, finančnega svetovalca, ktera je v 200 zvezkih s sliko njegovo na svetlo dala in založila — a od pesnika rokopis prejela brez vsakere nagrade — Matica Slovenska v Ljubljani l. 1870 v 8. str. 690 — so pošle tako, da se v Matičnem arhivu hrani le še samo jeden iztisek!

(*V srednjih šolah*) se velikonočne počitnice pričó veliki teden v sredo ali v torek na večer, jenjajo pa že velikonočno sredo zjutraj, kedar se zopet prične šola. Pač bi bilo primernejše in vsem vgodnejše, ko bi se učilo, če že mora biti, veliko sredo, prosto dalo pa velikonočno!

(*Za župnika v Kočevji*) je patronu priporočen čast. g. Josip Krese, doslej župnik v Strugah.

(*Pritožeb*) bilo je danes slišati povsod po mestu. Vsakdo je tožil in to z nekako zadovoljnostjo, kako da mu je — vroče! In res vsaka površna suknja bila je po kosilu odveč, komur je bila ravno zlata priložnost, da jo je zamogel nekoliko na prosto pobrati. Takaga cvetnega tedna ni že bilo kmalo, kakor ga imamo letos. Zemlje matere odeja vsa v pisanem cvetju od dne do dne bogatej gospoj enako spreminja svoje pisano krilo, v zlati solnčni luči po zeleničih vrhovih in režečih rogovilah pa ljubi ptiči žive svoje svatovske melodije prepevajo. Bog daj, da bi kak poznejši mraz ne vničil toliko bogato zastavljenega mladega življenja. Popotnik, ki se je te dni vrnil iz Celjske okolice, pravil nam je, da je ondi naletel že na zeleno bukovje, iz kterega se jo kukavica glasila.

(*Izseljevalce v Bosno*) opozorujemo v njihovem lastnem interesu, da naj se še pred selitvijo preskrbé z nakupom potrebnega zemljišča, kamor se že mislijo naseliti in pa tudi precejšnja svotica denarja mora na strani biti za napravo prvega najpotrebnejšega orodja, ki se za kmetijo potrebuje. Marsikdo, ki se je kar slepo tje doli selil, prišel je ob vse in na beraško palico. Toraj tudi za izselovanje v Bosno potrebuje se prvič denarja, drugič denarja in tretjič zopet denarja.

(*Trgovinska in obrtna zbornica.*) (Dalje in konec.) VIII. G. Janez Knez poroča o prošnji mesarjev iz Kranja, naj bi trgovinska in obrtna zbornica nasvetovala, naj bi se pravica mestne občine določevati mesu ceno preklicala, ali da bi ona vsaj na to delala, da bi bila mestna tarifa tako visoka, kakor je v Loki, Trziči in Radolici. Prositelji vtemeljujejo prošnjo s tem, da se pri določevanju mestne tarife za meso ne uvažajo vsi oni vzroki, kateri bi morali biti merodajni. V Kranji veljá meseca marca t. l. 1 kilo mesa brez priklade 44 kr., v tem ko mu je v Loki nastavljena tarifa na 46 kr., v Trziči in Radolici na 48 kr. Mesarji teh krajev kupujejo klavno živino na sejmnih v Kranji, in tedaj ravno tam, kakor mesarji iz Kranja. Ker ravno za toliko klavno živino kupijo in tudi kož in gnoja dražje ne prodajajo kakor mesarji v Kranji, bi morala biti cena v vseh teh krajih jednaka. Mesarji iz omenjenih okrajev lahko živino draže plačajo, ker imajo višo mestno tarifo, vsled tega pa morajo tudi Kranjski mesarji ravno tako drago živino kupovati. Dokler so politična oblastva določevala tarife, so bile te za Loko in Kranj jednake, za Trzič in Radolico pa za jeden krajcar boljši kup pri vsakem funtu. Takrat pa še ni bilo živinskih sejmnjev v Kranji in je bila tudi živina boljši kup, ker niso tudi kupci toliko živine iz Kranjske odpeljali, kakor zdaj. Cena mesu se je v teku desetih let le za pet krajcarjev povišala, in če se prevdari, koliko dražji je zdaj živina, kakor je bila pred 10 leti, trdijo prositelji, da mestni odbor Kranjski ne določuje zdanjim razmeram primerne cene, vsled tega tudi nimajo pri svoji obrti nobenega dobička in če se to ne predrugači, morali bodo mesarsko obrt popustiti.

Odsek je mnenja, da bi gledé na skušnje, ktere je občinstvo v več krajih na Kranjskem napravilo, bilo umestno, ko bi se mestna tarifa tudi v Kranji opustila in bi se mesarjem pripustilo, tarifo za meso določiti, pa le s tem pogojem, da bi moral vsak tarifo na očitnem kraju pri svoji prodajalnici napisano imeti. To bi občinstvu v Kranji po mnenji odseka ne moglo škodovati, ker je tam več mesarjev. Občina ima pa po § 51 obrtne postave od 15. marca 1883, drž. zak. št. 39 tudi pravico, predlagati, največinske ali maksimalne tarife, ktere vstanovlja z ozirom na dejanstvene razmere politično-deželno oblastvo, ko je prej v tej stvari vprašalo trgovinsko in obrtno zbornico.

Z ozirom na to predlaga odsek: C. k. deželna vlada se nasvetuje, naj bi se nasvetovalo visokemu e. k. ministerstvu za notranje stvari, da bi preklicalo postavljanje cene za meso v Kranji.

G. Ferd. Sajovic ugovarja utemeljevanju prositeljev, ter pravi tudi, da je po neki stari pogodbi cena mesu v Loki 2 kr. viša, kakor Kranji. Na ceno v Radolici se ne more ozirati, ker tam se cena zelo spreminja. Konečno pa predlaga, da bi se nasvetovalo samo za tri mesece postavljanje cene preklicati.

G. Otom. Bamberg opozoruje na že omenjene maksimalne tarife.

G. Vaso Petričič podpira predlog g. Sajovica in omenja, da mesta, v kterih se je postavljanje tarife za meso preklicalo, nimajo ravno ugodnih skušenj, ampak le visoke tarife, in jednako skušnjo bodo najbrže tudi v Kranji napravili.

G. Peterca meni, da bi meso v Kranji moralo vsaj to ceno imeti, kakor v Loki, ker tudi ti na semnjih v Kranji kupujejo živino.

G. Sajovic ugovarja, da Kranjski mesarji pokupijo na semnjih le ono živino, ktera ostane in jo dobé tedaj boljši kup.

G. Sajovic in g. Knez priporočata svoje predloge in pri glasovanju se sprejme Sajovičev predlog z večino glasov.

IX. G. Luckmann predlaga, naj se poročila o sejah obširneje vsaj v 14 dneh po seji razglašajo in odseki vsak mesec najmanj jedenkrat v sejo skličejo.

Zbornica sprejme ta predloga.

Razne reči.

— Nesreča. Pretekli ponedeljek popoldan peljala sta se iz št. Vida nad Ljubljano, od pogreba č. g. Kraljiča, ki je bil dopoldne slovesno pokopan, Šmartenski župnik č. g. Anton Námre in ondi v pokoji živeči Brezoviški župnik Tržaške škofije č. g. Tomaž Keber. V Vižmarskem klancu se zverneta, padla sta oba iz voza. Č. g. Keber odšel je menda s samim strahom, a č. g. župnik Námre je precej

skupil. Leži zdaj bolan v postelji in ne more nič vstati. Bolečine čuti notranje, ker se je močno pre-vrstel, kajti zunaj baje ni poznati kakega poškodo-vanja. Pred kratkim je neki pisal župnik nekemu prijatelju, da je močno potrj zaradi smrti največega prijatelja, g. Krašovica, r. župnika v Šmartnem pri Kranji, in zdaj je častitljivega starčka še nesreča zadela, da je še po telesu hudo potrj.

— Dne 30. marca je, kakor se nam poroča, nagle smrti umrl č. g. J. Urbas, župnik pri sv. Marjeti ob Pesnici; na dan svoje smrti se je fara-nom pri večernicah razlagal krščanski nauk. Kapla-noval je nekdanj mnogo let pri sv. Jurju ob Ščavnici. Naj v miru počiva!

— V Pulji izdelujejo novo oklopnico „cesar-jevič Rudolf“, ki bo v dveh letih dodelana. 2. t. m. prišlo je tjekaj 200 delavcev iz Nemškega.

Telegrami.

Dunaj, 5. aprila. Sodnik v Vel. Laščah, Martinak, postal je svetovalec Novomeške kre-sijske sodnije.

Budapešt, 5. aprila. Dolenje-avstrijsko deželno namestništvo izdalo je včeraj odlok, pod katerimi pogoji da se sme iz Požuna na Dunaj pitana živina goniti. Zaradi tega zbrala se je liberalna stranka v Budapeštu na po-svetovanje ter so ob enem trgovskega mi-nistra vprašali, kaj on o tem misli. Minister je odgovoril, da je že dotične korake napravil, ki so se mu potrebni zdeli.

Budapešt, 5. aprila. Poslanci Apponyi, Falk in Hoič interpelirali so v zbornici po-slancev vlado gledé prepovedi dolenje-avstrij-ske vlade pri uvaževanju živine iz Požuna na Dunaj.

Budapešt, 5. aprila. Osem sodeležnikov, ki so bili pri Izeberških izgredih sokrivi, ob-sodila je sodnja po deset let hude ječe; pet oseb pa po tri leta, zopet pet drugih po eno leto in šest pa po šest mesecev hude ječe. Vse druge pa po tri mesece zapora.

Halifax, 5. aprila. Parnik „Daniel Stein-man“ s 124 osobami na potu iz Antverpna v Novi Jork potopil se je pri Sambru. Le pet oseb se je do sedaj rešilo.

Umrli so:

4. aprila. Ana Jare, tovarniškega paznika hčl, 5 $\frac{1}{2}$ mes. Tržaška cesta št. 19, otrpnjenje pljuč.

Tujci.

3. aprila.

Pri **Stonu:** Josip Jare, oskrbnik kn. škof. grajščine, iz Gorenjega Grada. — Josip Trautmann, kupec, iz Grada. — L. Ružič, kupec, iz Reke. — Maks Stepischnegg, zemljomerec, Fort Opus.

Pri **Maliči:** Bomb, kupec, iz Menakova. — Baron Siolti, e. k. major, z Dunaja. — Karl Findeis, e. k. vradnik, s soprogo, z Dunaja. — Hassbauer, Rumpf, Schidlof in Gerber, kupei, z Dunaja. — Josip Wasinger, iz Waidhofena.

Dunajska borza.

4. aprila.

Papirna renta po 100 gld.	79 gl. 70 kr
Sreberna	80 „ 85 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	101 „ 35 „
Papirna renta, davka prosta	95 „ 40 „
Ogerska zlata renta 6%	121 „ 85 „
„ „ 4%	91 „ 65 „
„ papirna renta 5%	88 „ 45 „
Kreditne akcije	160 gld. 316 „ 75 „
Akcije anglo-avstr. banke	200 gld. 117 „ 20 „
„ avstr.-ogerske banke	846 „ — „
„ Länderbanke	115 „ 50 „
„ avst.-og. Lloyd v Trstu	568 „ — „
„ državne železnice	317 „ 70 „
„ Tramway-društva velj. 170 gl.	211 „ 25 „
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl. 123 „ 75 „
4% „ „ 1860	500 „ 136 „ 75 „
Državne srečke iz l. 1864	100 „ 171 „ 25 „
„ „ „ 1864	50 „ 171 „ 25 „
Kreditne srečke	100 „ 174 „ 25 „
Ljubljanske srečke	20 „ 23 „ — „
Rudolfove srečke	10 „ 19 „ 50 „
Prior. oblig. Elizabetine zap. železnice	108 „ — „
„ Ferdinandove sev.	106 „ 50 „
5% štajerske zemljišč. odvez. obligac.	104 „ 50 „
London	121 „ 35 „
Srebro	— „ — „
Ces. cekini	5 „ 69 „
Francoski napoleond.	9 „ 60 $\frac{1}{2}$ „
Nemške marke	59 „ 25 „

Nov in nerabljen

HARMONIUM

r. preč. gosp. Silvestra Keše-ta je na prodaj. Veljal je 225 gld.; sedanja cena se izve pri (2) vredništvu „Slovenca“.

Naznanilo.

(2)

Šolske sestre v Repnjah sprejmejo po veliki noči proti primernemu plačilu v stanovanje in na hrano nekoliko deklic, ki želé tamošnje deklško šolo obiskovati.

Pivovarna v Senožecah

Prima v zalogi **izvrstno pivo v sodčkih in buteljah.** Priporoča se vsem dosedanjim odjemnikom, ki želé sl. občinstvu z **zdravo** pijačo postreči. (8)

Postrežba je natančna in po ceni. **Senožeče pošta Postojna.**

Podpisani priporoča svojo zalogo

bruseljskih klobukov

in drugih stvari p. n. občinstvu, kakor

vsakovrstne klobuke za gospode

posebno pa: **suknene klobuke (Lodenhüte)** v raznih barvah, kakor **svetlo-** ali **temnorjavne, svetlo-** ali **temnosive, svetlo-** ali **temnozelenne** itd. po 2 gld. 20 kr.; **trde klobuke,** najnovejši izdelek, **rjavne** ali **črne,** dobro blago, po 1 gl. 80 kr., najboljše po 2 gl. 20 kr.; **svilnate cilindre,** najfinejša roba in najlepši izdelek, po 4 gld. 50 kr.; **klobuke za dečke** po 1 gld. do 1 gld. 50 kr.; dalje

srajce za gospode, spodnje hlače, vratnike kravate

(6)

itd. itd. itd.

Z odličnim spoštovanjem

IVAN SOKLIČ

v Ljubljani, Gledališke ulice št. 4.

Naročila s poštnim povzetjem se točno izvršujejo.

Imamo jo!!

Po vstrajnih študijah posrečilo se je dr. pl. Bendenu izumiti

pomado za lasje,

o kateri se lahko z dobro vestjo reče, da je na svojem mestu. V čisto kratkem času po tej pomadi priraste gosta in krepka brada, kakor tudi lasje; zabranjuje pa tudi izpa-danje las. **Izumnik je porok za brezpo-gojen uspeh.** (24)

Steklenica velja 2 gld. a. v.

Edina prava se dobi pri izumniku dr. pl. Beden-u v Pragi, Salmove ulice šte. 7, kamor je treba denar predposlati.

Najboljša zanesljivo kaljiva

semena

kakor domača, nemška (Luzerner) detelja, vsake vrste trava, velkanska pesa, pravi ribniški krompir in fižol priporoča po naj-nižji ceni (5)

IVAN PERDAN.

Izvrstni med

(garantiran pitanec)

v plehastih škatljah po 5 kil (kila po 60 kr.), škatlja 30 kr.

se dobiva proti poštnemu povzetju ali pa proti (18) gotovi plači pri

OROSLAV-u DOLENC-u, svečarji v Ljubljani.

Terček & Nekrep,

trgovina z železnino

v Ljubljani, mestni trg št. 10

priporočata stalno, dobro izbrano zalogo **najbolj-šega kmetijskega in poljedel-skega orodja in strojev,** posebno **kr-moreznice in slumoreznice Henrika Lanža v Mannheimu,** kakor tudi druge najboljše izkušene izdelke; nadalje: **Žitne snažil-nice, vozove, sani, pluge, sesal-nice, cevi za vodnjake in vodnjake same, štedilna ognjišča, peči, ognja in tatov varne kase itd.;** — potem izvrstni **kamniški cement in poljski ma-vec (gips);** dalje **železnične šine in kovanja za stavbe,** — vse to po naj-nižjih cenah v zalogi in po unanjem naročilu, ki se vsako naglo in natančno izvršuje. (8)

J. pl. Trnkóczy,

lekar „pri zlatem samorogu“,

priporoča in razpošilja s poštnim povzetjem

Marijacejske kapljice za želodec,

MARIA-ZELLER TROPFEN
NUR ECHT BEI
APOTHEKER TRNKOCZY
LAIBACH 1 STÜCK 20.

kterim se ima na tisoče ljudi zahvaliti za zdravje, imajo iz-vrsten uspeh pri vseh boleznih v želodec in so neprekosljivo sredstvo zoper: **mankanje slasti pri jedi, slab želodec, urak, vetrove, koliko, zlatenico, bljuvanje, glavoból, krč v želodec, bitje srea, zaba-sanje, gliste, boleznj na vran-ici, na jetrih in zoper zlato žilo.** 1 Steklenica velja 20 kr., 1 tucat 2 gl., 5 tucatov samo 8 glod.

Svarilo! Opozar-jamo, da se tiste istiite **Marijacejske kapljice** dobivajo samo v lekarni pri „**Samorogu**“ zraven rotovža na Mestnem trgu v Ljubljani pri **J. pl. Trnkóczy-ju.** Razpošiljava se le jeden tucat.

Cvet zoper trganje,

po dr. Maliču,

je odločno najboljšo zdravilo zoper **pro-tin** ter **reumatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter žicah, oteklino, otrpnele ude in kite** itd., malo časa če se rabi, pa mine popolnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „**cvetu zoper trganje po dr. Maliču**“ z zraven stojčim **znamenjem**; 1 stekl. 50 kr.

Zahvala.

Gospodu **J. pl. Trnkóczyju,** lekarju v Ljubljani.

Moja mati so na **protinski boleznj na nogi silno trpeli** in razna domača zdravila brezuspešno rabili. Ko je pa bolezen čedalje hujša prihajala in vže več dni niso mogli stopiti na nogo, spomnim se na **Vaš dr. Maličev protinski cvet za 50 kr.** ter si ga nemudoma naro-čim. In res, imel je čudovit uspeh, da so se po kratki rabi tega zdravila **oprostili mučnih bolečin.** S popolnim prepričanjem priznavam toraj dr. Maličev **protinski cvet** kot izvrstno zdravilo in ga vsakemu bol-niku v jednaki boleznj priporočam. Vaši blagorodnosti pa izrekam **najprisrčnejšo zahvalo,** z vsem spoštova-njem udani

Franc Jug,

(3) posestnik v Šmarji p. Celji.

Planinski želiščni sirop kranjski,

izboren zoper kašelj, hripavost, vratoból, prsne in pljučne bolečine; 1 stekl. 56 kr. Koristnejši nego vsi v trgovini se nahajajoči sokji in siropi.

Pomuhljevo (Dorsch)

najboljše vrste, izborno zoper **bramora, pljučnico, kožne izpustke** in bezgavne oteklino. 1 stekl. 60 kr.

Salicilna ustna voda,

aromatična, vpliva oživljuje, zapreči pokončanje zob in odpravi slab duh iz ust. 1 steklenica 50 kr.

Kričistilne kroglice,

e. k. priv.,

ne smeje bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se vže tisočkrat sijajno osvedočile pri zabasanji človeškega telesa, glavobólu, otrpnjenih udih, skazenem želodec, jetrnih in obistnih boleznih, v škatljah à 21 kr.; jeden zavoj s 6 škatljami 1 gl. 5 kr. Razpošiljava se le jeden zavoj.

Izvrstna homeopatična zdravila se pri nas zmirom frišne dobivajo.

Naročila iz dežele izvrše se takoj

v lekarni pri „**samorogu**“

Jul. pl. Trnkóczy-ja

na mestnem trgu v Ljubljani.